EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 8.7.2024
COM(2024) 515 final

2024/0170 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o obstoju čezmernega primanjkljaja na Poljskem

2024/0170 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o obstoju čezmernega primanjkljaja na Poljskem

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 126(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju pripomb, ki jih je predložila Poljska,

ob upoštevanju naslednjega:

1. V skladu s členom 126 PDEU se države članice izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.

2. Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in za močno, trajnostno in vključujočo rast, podprto s finančno stabilnostjo, s čimer podpira uresničevanje ciljev Unije za trajnostno rast in delovna mesta.

3. Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz člena 126 PDEU, kot je pojasnjen v Uredbi Sveta (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem[1] (ki je del Pakta za stabilnost in rast), predvideva sprejetje sklepa o obstoju čezmernega primanjkljaja. V Protokolu št. 12 o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in PDEU, so navedene nadaljnje določbe v zvezi z izvajanjem postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Uredba Sveta (ES) št. 479/2009[2] določa podrobna pravila in opredelitve za uporabo navedenih določb. Reformirani okvir ekonomskega upravljanja EU, ki je začel veljati 30. aprila 2024, vključuje Uredbo Sveta (EU) 2024/1264 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97. Z reformo so pravila glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem zaradi neizpolnjevanja merila glede primanjkljaja ostala na splošno nespremenjena, medtem ko se bo za države članice z deležem javnega dolga nad 60 % BDP postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem zaradi neizpolnjevanja merila glede dolga osredotočal na odstopanja od poti gibanja očiščenih odhodkov, ki jo bo Svet določil v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 na podlagi srednjeročnih fiskalnih strukturnih načrtov, ki jih predložijo države članice. Ta sklep Sveta se nanaša le na preseganje referenčne vrednosti 3 % BDP pri razmerju med javnofinančnim primanjkljajem in BDP.

---

[1] UL L 209, 2.8.1997, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30.

[2] UL L 145, 10.6.2009, str. 1.

4. V skladu s členom 126(5) PDEU mora Komisija, če meni, da v neki državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj ali da bi do njega lahko prišlo, na zadevno državo članico nasloviti svoje mnenje in o tem obvestiti Svet. Komisija je ob upoštevanju svojega poročila, sprejetega v skladu s členom 126(3) PDEU, in mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, sprejetega v skladu s členom 126(4) PDEU, ugotovila, da na Poljskem obstaja čezmerni primanjkljaj. Zato je na Poljsko 8. julija 2024 naslovila zadevno mnenje in o tem obvestila Svet[3].

5. V skladu s členom 126(6) PDEU mora Svet upoštevati morebitne pripombe zadevne države članice ter po opravljeni celoviti oceni odločiti, ali čezmerni primanjkljaj obstaja. V primeru Poljske je bilo na podlagi celovite ocene ugotovljeno naslednje.

6. Glede na podatke, ki jih je 22. aprila 2024 potrdil Eurostat[4], je primanjkljaj sektorja država na Poljskem leta 2023 dosegel 5,1 % BDP, dolg sektorja država pa je znašal 49,6 % BDP. V poročilu Komisije na podlagi člena 126(3) PDEU je bilo ugotovljeno, da preseganje referenčne vrednosti 3 % BDP iz Pogodbe pri primanjkljaju v letu 2023 ni izjemno, saj ni posledica izrednega dogodka ali resnega upada gospodarske aktivnosti v smislu Pakta za stabilnost in rast. Rast BDP Poljske je v letu 2022 znašala 5,6 %, temu pa je v letu 2023 sledilo povečanje realnega BDP za 0,2 % BDP. Preseganje referenčne vrednosti iz Pogodbe glede na pomladansko napoved Komisije 2024 prav tako ni začasno, saj naj bi primanjkljaj sektorja država v letih 2024 in 2025 ostal nad 3 % BDP. Primanjkljaj v letu 2023 je torej presegel referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe in ni bil blizu nje. Preseganje se ne šteje za izjemno, kot je opredeljeno v Pogodbi ter Paktu za stabilnost in rast, in ni začasno. Zato merilo glede primanjkljaja, kot je opredeljeno v Pogodbi in Uredbi (ES) št. 1467/97, na prvi pogled ni izpolnjeno.

7. Glede na podatke, priglašene Eurostatu, naj bi primanjkljaj sektorja država Poljske v letu 2024 dosegel 5,1 % BDP[5]. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024[6] naj bi primanjkljaj znašal 5,4 % BDP, kar je nad referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe in ni blizu nje. Povečanje primanjkljaja v primerjavi z letom 2023 je predvsem posledica naraščajočih odhodkov, zlasti naraščajoče porabe za krepitev obrambnih zmogljivosti, vključno z naložbami v vojaško opremo in infrastrukturo ter tekočimi vojaškimi odhodki, novih socialnih prejemkov in nadomestil, vključno s povišanjem družinskih dodatkov, 30-odstotnega povišanja plač za učitelje in 20-odstotnega povišanja plač za javne uslužbence.

8. Komisija je v skladu z zahtevami člena 126(3) PDEU v svojem poročilu na podlagi člena 126(3) PDEU analizirala tudi vse pomembne dejavnike. Če delež javnega dolga v BDP ne presega referenčne vrednosti, se v skladu s členom 2(4) Uredbe (ES) št. 1467/97 pomembni dejavniki upoštevajo v korakih, ki vodijo do sprejetja sklepa o obstoju čezmernega primanjkljaja. Na splošno je za pomembne dejavnike, proučene v poročilu v skladu s členom 126(3) PDEU, ocenjeno, da prikazujejo mešano sliko.

---

3 Vsi dokumenti glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Poljsko so na voljo na spletni strani: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/closed-excessive-deficit-procedures/poland_en.

4 Eurostat, Kazalniki eura, objavljeno 22. aprila 2024. Glej: https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042024-AP.

5 Načrtovani primanjkljaj, kot je bil sporočen Eurostatu v okviru uradnega obvestila o javnih financah spomladi 2024. Glej: https://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables.

6 Evropska gospodarska napoved – pomlad 2024, *European Economy-Institutional Paper*, št. 286, 15. maj 2024.

Upoštevanje teh pomembnih dejavnikov ne spreminja zaključka, da merilo glede primanjkljaja iz Pogodbe ni izpolnjeno.

9. Glede na rok za predložitev nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta v skladu s členom 36 Uredbe (EU) 2024/1263, ki je 20. septembra 2024, je Svet seznanjen s tem, da bo naslednji korak v postopku, in sicer priporočilo Komisije za priporočilo Sveta na podlagi člena 126(7) PDEU o odpravi čezmernega primanjkljaja, potekal skupaj z mnenji Komisije o osnutkih proračunskih načrtov držav članic euroobmočja v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 473/2013. Ta pristop omogoča, da se zagotovi skladnost med proračunskimi zahtevami v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in prilagoditveno potjo, določeno v srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih. Da bi se omogočila taka skladnost, hkrati pa preprečile vrzeli pri nadzoru v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, morajo države članice pravočasno predložiti srednjeročne fiskalno-strukturne načrte. Ta časovni okvir je izreden in povezan s prehodom na novi okvir, zato ne pomeni precedensa. Svet je seznanjen tudi s tem, da bo v primeru, da srednjeročni načrt ne bo pravočasno predložen, v priporočilu Komisije za priporočilo Sveta v skladu s členom 126(7) upoštevana referenčna smer, ki jo je Komisija posredovala državi članici in je določena v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Iz celovite ocene je razvidno, da na Poljskem obstaja čezmerni primanjkljaj zaradi neizpolnjevanja merila glede primanjkljaja.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Poljsko.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik